

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 24 ust. 1 *ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) zgodnie, z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, na wniosek właściwych ministrów, określa klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, z uwzględnieniem klasyfikacji zawodów i specjalności występujących w gospodarce narodowej.

Obecnie obowiązuje *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego* (Dz.U. Nr 124, poz. 860). Aktualna klasyfikacja zawiera 202 zawody ujęte w siedem grup wielkich (grupy 3 - 9).

Konieczność wprowadzenia zmian w *rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego* zgłosili następujący ministrowie właściwi dla zawodów:

- 1) minister właściwy do spraw gospodarki – wniosek o wprowadzenie do klasyfikacji nowego zawodu *technik przeróbki kopalin stałych*;
- 2) minister właściwy do spraw transportu - wniosek o skrócenie czasu kształcenia w zawodach: *technik mechanik lotniczy i technik awionik* w szkole policealnej z 2,5 na 2 – letni;
- 3) minister właściwy do spraw gospodarki – wniosek o rozszerzenie kształcenia w zawodzie: *technik organizacji reklamy* (poprzez umożliwienie kształcenia na poziomie czteroletniego technikum na podbudowie gimnazjum);
- 4) minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego - wniosek o wprowadzenie do klasyfikacji nowego zawodu - *opiekun/ka osoby starszej*;
- 5) minister właściwy do spraw łączności – wniosek, aby kształcenie w zawodzie *technik usług pocztowych i finansowych* było prowadzone wyłącznie w 1 - rocznej szkole policealnej;
- 6) minister właściwy do spraw środowiska – wniosek o wprowadzenie do klasyfikacji nowego zawodu *wiertacz odwiertów eksploatacyjnych*.

Wprowadzenie do klasyfikacji nowego zawodu *technik przeróbki kopalin stałych* wynika z poszukiwanego na rynku pracy specjalisty w zakresie mechanicznej przeróbki kopalin stałych. Zdaniem wnioskodawcy proces restrukturyzacji górnictwa, odejście z zakładów przerobczych na emeryturę fachowców z wieloletnim doświadczeniem oraz likwidacja szkół górniczych kształcących młode kadry spowodowały brak na rynku pracy wyspecjalizowanych w tej dziedzinie pracowników. W celu zapewnienia odpowiedniego stanu zatrudnienia w zakładach przerobczych zaistniała konieczność kształcenia młodych ludzi w zawodzie *technik przeróbki kopalin stałych*.

Skrócenie czasu kształcenia w zawodach: *technik mechanik lotniczy i technik awionik* w szkole policealnej z 2,5 na 2 – letni wynika z potrzeby zrównania liczby godzin kształcenia w tych zawodach w odniesieniu do technikum i szkoły policealnej. Liczba godzin przewidzianych w 2,5 – letniej szkole policealnej na kształcenie zawodowe wynosi 62,5 godziny tygodniowo w pełnym cyklu kształcenia, podczas gdy w technikum liczba godzin wynosi 50 godzin tygodniowo w cyklu kształcenia. Uczniowie kształcący się w tym samym zawodzie w technikum lub w szkole policealnej, w oparciu o ten sam program nauczania, powinni mieć ten sam wymiar godzin. Należy zaznaczyć istotę tych zmian w odniesieniu do faktu, że w szkole policealnej kształcą się uczniowie, którzy już ukończyli szkoły średnie i mają większe możliwości przyswajania wiedzy i umiejętności.

Liczba godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe w 4-letnim technikum dla młodzieży i w 2-letniej szkole policealnej dla młodzieży w obu wymienionych typach szkół jest jednakowa i wynosi 50 godzin tygodniowo w całym cyklu nauki.

Rozszerzenie kształcenia w zawodzie: *technik organizacji reklamy* poprzez dodanie kształcenia na poziomie czteroletniego technikum na podbudowie gimnazjum wynika z potrzeby dostosowania zadań zawodowych *techników organizacji reklamy* do zmieniających się wymagań rynku pracy oraz wiąże się ze zmniejszającym się zainteresowaniem młodzieży kształceniem w zawodzie *technik organizacji reklamy* z powodu długotrwałego cyklu kształcenia (szkoła ponadgimnazjalna + dwuletnia szkoła policealna). Zwiększająca się z roku na rok liczba absolwentów państwowych i prywatnych uczelni prowadzących kierunki związane z reklamą powoduje, że to właśnie od nich oczekuje się zaawansowanej wiedzy i umiejętności, natomiast od *techników organizacji reklamy* wymaga się głównie realizacji pomysłów reklamowych;

Wprowadzenie do klasyfikacji nowego zawodu *opiekun/ka osoby starszej* do grupy zawodów *pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej* wynika z konieczności dostosowania systemu pomocy społecznej do potrzeb starzejącego się społeczeństwa w Polsce, w tym w szczególności zapewnienia osobom starszym możliwości jak najdłuższego przebywania w naturalnych warunkach, jakim jest środowisko domowe. Zasadniczym celem i deontologiczną przesłanką powołania zawodu *opiekuna(ki) osoby starszej* jest *opieka, pomoc, a także wspieranie osób starszych w ich pomyślnym funkcjonowaniu indywidualnym i społecznym*.

Minister właściwy do spraw łączności ze względu na potrzeby rynku pracy zaproponował, aby kształcenie w zawodzie *technik usług pocztowych i finansowych* było prowadzone wyłącznie w 1 - rocznej szkole policealnej.

Wprowadzenie do klasyfikacji nowego zawodu *wiertacz odwiertów eksploatacyjnych* wynika z braku pracowników posiadających kwalifikacje niższego dozoru ruchu, specjalności technicznej wiertniczej (wiertaczy ziemnych). Wprowadzenie tego zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego umożliwi osobom posługującym się tym tytułem zawodowym, ubieganie się o stwierdzenie kwalifikacji osób dozoru ruchu w myśl zapisów *rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 czerwca 2002 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa i dozoru zakładów górniczych, mierniczego górniczego i geologa górniczego oraz wykazu stanowisk w ruchu zakładu górniczego, które wymagają szczególnych kwalifikacji (Dz.U. 2002 r. Nr 84, poz. 755)*, co będzie miało istotne znaczenie dla ich rozwoju zawodowego.

Projekt zawiera przepisy przejściowe w odniesieniu do kształcenia w zawodach objętych zmianami tj. *technik mechanik lotniczy* i *technik awionik*. Natomiast zawód *technik usług pocztowych i finansowych* został wprowadzony do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego *rozporządzeniem z dnia 26 czerwca 2007 r. (Dz.U. Nr 124, poz. 860)*. Z powodu braku podstawy programowej dla zawodu nie jest prowadzone kształcenie w tym zawodzie na poziomach i w cyklu wskazanych w obowiązującym rozporządzeniu. Dlatego też zmiana ta nie powoduje konieczności wprowadzenia do *projektu* przepisów przejściowych.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz. 1414).

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projektowana regulacja adresowana jest do szkół prowadzących kształcenie zawodowe, placówek oświatowych zajmujących się organizacją kształcenia praktycznego oraz pracodawców przyjmujących uczniów na praktyczną naukę zawodu.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji następującym partnerom społecznym i związkom zawodowym: Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego, Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”, Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”, Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce, Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego „Budowlani”, Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”, Zarządowi Głównemu Związku Rzemiosła Polskiego, Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”, NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych, Forum Związków Zawodowych, Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu, Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego, Zarządowi Głównemu Stowarzyszenia Oświatowców Polskich, Komendzie Głównej Ochotniczych Hufców Pracy, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych, Konfederacji Pracodawców Polskich, Krajowej Izbie Gospodarczej, Business Centre Club – Związek Pracodawców, Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej, Sekretariatowi Konferencji Episkopatu Polski, Polskiej Radzie Ekumenicznej oraz Towarzystwu Wiedzy Powszechnej.

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich przeprowadzeniu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wydatki sektora finansów publicznych, spowodowane zmianą rozporządzenia w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, wiążą się z koniecznością opracowania dla trzech nowych zawodów: *wiertacz odwiertów eksploatacyjnych*, *opiekun/ka osoby starszej* oraz *technik przeróbki kopalni stałych* podstaw programowych kształcenia w tych zawodach oraz programów nauczania dla zawodów. Szacunkowy koszt opracowania jednej podstawy programowej lub jednego programu nauczania wynosi 10 tys. zł., z tego:

- wynagrodzenie autorów - 6 tys. zł,
- dwie recenzje - 1 tys. zł,
- opracowanie redakcyjne - 1 tys. zł,
- koordynacja - 0,5 tys. zł,
- opracowanie techniczne - 0,5 tys. zł,
- warsztaty dla zespołu autorskiego opracowującego dokument progr. - 1 tys. zł.

Środki finansowe na opracowanie podstaw programowych dla tych zawodów oraz na opracowanie przykładowych programów nauczania dla nowych zawodów,

w wysokości 60 tys. zł, zostaną zaplanowane w budżecie państwa na rok 2009, w części 30 „Oświata i wychowanie”, pozostającej w dyspozycji Ministra Edukacji Narodowej.

Uruchomienie kształcenia w nowych zawodach będzie możliwe dopiero po opracowaniu ww. dokumentacji programowej, tj. od roku szkolnego 2009/2010.

Rozszerzenie kształcenia na inne typy szkół w zawodach już ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego nie spowoduje dodatkowych kosztów dla budżetu państwa, gdyż dla wszystkich zawodów występujących w klasyfikacji zostały opracowane podstawy programowe kształcenia w tych zawodach oraz dla każdego z zawodów został dopuszczony do użytku szkolnego przynajmniej jeden program nauczania.

Odnosnie kosztów związanych z wprowadzeniem do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego zawodów: *opiekun/ka osoby starszej*, *technik przeróbki kopalin stałych* oraz *wiertacz odwiertów eksploatacyjnych* ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego – klasyfikacja wskazuje jedynie ofertę kształcenia zawodowego, natomiast ostateczne decyzje w sprawie rozpoczęcia kształcenia w zawodach podejmowane są przez organy prowadzące szkoły. Ujęcie w klasyfikacji nowych zawodów nie nakłada na organy prowadzące szkoły zawodowe (jednostki samorządu terytorialnego) automatycznego obowiązku otwierania kształcenia w tych zawodach. Kształcenie w nowych zawodach powinno być prowadzone w regionach, gdzie pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na absolwentów tego kształcenia oraz tam, gdzie istnieją warunki do jego realizacji, np. są zatrudnieni nauczyciele posiadający odpowiednie kwalifikacje oraz działają przedsiębiorstwa oferujące miejsca odbywania praktycznej nauki zawodu.

Wydanie rozporządzenia zmieniającego *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego* (Dz.U. Nr 124, poz. 860) nie spowoduje dodatkowych kosztów dla jednostek samorządu terytorialnego, gdyż środki na prowadzenie szkół zawodowych są zagwarantowane corocznie w dochodach jednostek samorządu terytorialnego - art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 7 września o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) Organy prowadzące szkoły zawodowe, realizując aktywną politykę edukacyjną w dostosowaniu kształcenia do potrzeb gospodarki, będą więc – w ramach własnych środków – redukować kształcenie w zawodach schyłkowych, wprowadzając w to miejsce kształcenie w zawodach nowych.

W przypadku wniosków zgłoszonych przez ministrów właściwych dla zawodów już ujętych w dotychczas obowiązującej klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, dotyczących rozszerzenia możliwości kształcenia w tych zawodach o kolejne typy szkół, inne niż wskazane w ww. klasyfikacji, w większości przypadków uruchomienie kształcenia w nowym typie szkoły nastąpi w ramach już działających zespołów szkół zawodowych – dysponujących odpowiednią bazą technodydaktyczną oraz zatrudniających nauczycieli o odpowiednich kwalifikacjach. Ponadto, zbędne będzie opracowywanie nowej dokumentacji programowej i egzaminacyjnej (podstawy programowej kształcenia, programów nauczania dla zawodu oraz standardu wymagań egzaminacyjnych), która już istnieje dla danego zawodu i nie jest zależna od typu szkoły, do której będzie uczęszczał uczeń (słuchacz) kształcący się w tym zawodzie.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wprowadzenie do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego zmian objętych rozporządzeniem poszerzy ofertę szkolnictwa zawodowego o zawody: *opiekun/ka osoby starszej, technik przeróbki kopalin stałych oraz wiertacz odwiertów eksploatacyjnych*, rozszerzy możliwość zdobycia zawodu *technik organizacji reklamy* w wyniku ukończenia czteroletniego technikum.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.